

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Trondheim, 30.09.2015

Deres ref.:
14/10737

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/6043

Saksbehandler:
Erlend Standal

Svar på høring om gjennomgang av områder for beskyttelse av korallrev

Vi viser til høring utsendt fra Fiskeridirektoratet om gjennomgang av områder for beskyttelse av korallrev. Ni avgrensede korallrevområder er i dag beskyttet spesielt mot påvirkninger fra fiskeriene i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen § 66. I praksis omfatter høringen et forslag om å gi flere områder en slik spesiell beskyttelse, utvide omfanget av denne beskyttelsen til å gjelde flere redskapstyper, samt å endre avgrensningen av noen av de ni områdene som er beskyttet fra før.

Miljødirektoratet vil innledningsvis berømme Fiskeridirektoratet for det initiativet som er tatt for å beskytte korallforekomster i Norge mot påvirkning fra fiskeriaktivitet, samt for å følge opp behovet for å utvide denne beskyttelsen på bakgrunn av ny kunnskap. Vi ser for oss at en vurdering av ytterligere behov for beskyttelse av korallforekomster vil være en kontinuerlig prosess i tiden fremover, og ser frem til et videre godt samarbeid om dette.

Til fremtidige høringer vil vi bemerke at kartene som er innfelt i selve høringsbrevet med fordel kunne inneholdt både eksisterende grenser, forslag til grenser fra Havforskningsinstituttet (der de foreligger) og Fiskeridirektoratets forslag til grenser. Dette ville gjøre det lettere å få oversikt over de ulike alternativene.

Kart med satellittsporingsdata for fartøy over 15 meter, med ulike redskapstyper, viser at det er stor aktivitet på og i nærheten av noen av områdene hvor det er identifisert betydelige forekomster av korallrev. Disse kartene viser at behovet for en strengere beskyttelse av noen av disse områdene enn i dag er sterkt til stede.

Kartene antyder også at forbudet mot visse typer fiske i de eksisterende korallrevområdene ikke etterleves fullt ut. Miljødirektoratet ber om at Fiskeridirektoratet følger opp dette og at ytterligere virkemidler eller tiltak som er nødvendige for å stoppe lovbrudd vurderes.

Denne konkrete høringen gjelder kun virkemidler for å beskytte mot påvirkning på korallrev som følge av fiskeriaktivitet. For enkelte av korallforekomstene nær kysten og inne i fjordene kan også revene påføres skader fra akvakulturvirksomhet. Det vises i denne

sammenheng til høringsvar fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, som peker på behovet for beskyttelse av koraller i forbindelse med etablering eller endring av akvakulturanlegg. Fortøyningsystemene til disse anleggene og driften av anleggene i ettetid kan påvirke korallforekomster langs kysten og i fjordene. Selv om dette kommer noe på siden av temaet for denne høringen, støtter Miljødirektoratet etterlysningen av virkemidler som adresserer dette problemet.

I det følgende gis vår vurdering av de enkelte endringene som er foreslått.

Foreslåtte endringer for de ni eksisterende korallområdene

Nordvest for Sørøya, Korallen

- Fiskeridirektoratet foreslår innføring av forbud mot garn, line og teiner i tillegg til de restriksjonene som allerede gjelder.
- Fiskeridirektoratet har ingen forslag til endring av grensene for dette området.
- Havforskningsinstituttet har ingen konkrete forslag om endring av grensene for dette området, men viser til at det er et godt potensial for gjenvest i de delene av området som tidligere har blitt påvirket av fiskeri, og at det er viktig å sikre at uhell og feilnavigasjon kan medføre at revet blir skadet av fiskeredskaper.

Miljødirektoratet støtter forslaget fra Fiskeridirektoratet, men viser til Havforskningsinstituttets bekymring for mulig skade fra fiskeriaktivitet. Kart vedlagt høringen med satellittsporing av fiskeflåten understøtter denne bekymringen. Det bør derfor tas særskilte tiltak for å bringe eventuelt ulovlig fiske i dette området til opphør.

Røstrevet

- Fiskeridirektoratet har ingen forslag til endringer for dette området.
- Havforskningsinstituttet har ingen forslag om endring av grensene for dette området.

Miljødirektoratet har ingen merknader til at området holdes uforandret, men viser til at kart vedlagt høringen med satellittsporing av fiskeflåten antyder at ulovlig fiske har forekommet i sør av området. Det bør derfor tas særskilte tiltak for å bringe eventuelt ulovlig fiske i dette området til opphør.

Trænarevene

- Fiskeridirektoratet har ingen forslag til endringer for dette området.
- Havforskningsinstituttet har ingen forslag om endring av grensene for dette området, men påpeker at det har en spesielt stor verdi for forskning, at det er funnet store mengder enkeltrev innenfor området og at området er relativt lite skadet av fiskeriaktivitet.

Miljødirektoratet har ingen merknader til at området holdes uforandret.

Iverryggen

- Fiskeridirektoratet foreslår å redusere området i sør og nordvest, på bakgrunn av at deler av eksisterende område ikke inneholder registrerte forekomster av koraller.
- Havforskningsinstituttet sier i sin vurdering at det kan være grunnlag for å kutte litt av de vestre hjørnene, da det ikke er påvist revstrukturer her.

I den grad heller ikke kartlegging med multistråle-ekkolodd med tilstrekkelig oppløsning og kart over bioklastiske sedimenter (MAREANO-kartlag) indikerer revstrukturer innenfor de delene av eksisterende område som foreslås utelatt, har Miljødirektoratet ingen merknader til at området endres som foreslått. Dersom slik kartlegging ikke er foretatt, ber vi om at området holdes uforandret inntil man har foretatt en tilfredsstillende kartlegging.

Iverryggen er et av områdene som er meldt inn av Norge som en del av OSPARs nettverk av marine beskyttede områder. Dersom området som er beskyttet i medhold av havressursloven vedtas endret, må det også foretas en endring av området ift. OSPARs nettverk.

Sularevet

- Fiskeridirektoratet foreslår å redusere området i vestre hjørne, på bakgrunn av at deler av eksisterende område ikke inneholder forekomster av koraller som er bekreftet i moderne tid.
- Fiskeridirektoratet foreslår også innføring av forbud mot bruk av garn, line og teiner i dette området i tillegg til forbudet mot å benytte redskap som slepes på bunnen under fisket.
- Havforskningsinstituttet anser at grensene kan justeres i vest. De påpeker samtidig at multistrålekartet viser at den nordligste av de tre ryggene som utgjør Sularevet fortsetter utenfor dagens område mot nordvest, men at det ikke foreligger kunnskap om det er forekomster av koraller langs denne forlengelsen av ryggen.
- Havforskningsinstituttet regner forekomsten som internasjonalt meget viktig på grunn av mengden, størrelsen, vokseformen og utstrekningen på revene.

I den grad heller ikke kartlegging med multistråle-ekkolodd med tilstrekkelig oppløsning og kart over bioklastiske sedimenter (MAREANO-kartlag) indikerer revstrukturer innenfor de delene av eksisterende område som foreslås utelatt, har Miljødirektoratet ingen merknader til at området endres som foreslått. Dersom slik kartlegging ikke er foretatt, ber vi om at området holdes uforandret inntil man har foretatt en tilfredsstillende kartlegging.

Vi ber videre om at Fiskeridirektoratet vurderer om ryggen som fortsetter utenfor dagens område mot nordvest, som Havforskningsinstituttet viser til, bør inkluderes i området (jf. NML § 9 - føre-var-prinsippet).

Sularevet er et av områdene som er meldt inn av Norge som en del av OSPARs nettverk av marine beskyttede områder. Dersom området som er beskyttet i medhold av havressursloven vedtas endret, må det også foretas en endring av området ift. OSPARs nettverk.

Breisunddjupet

- Fiskeridirektoratet har ingen forslag til endringer for dette området.
- Havforskningsinstituttet har ingen forslag om endring av grensene for dette området, men viser til at det er registrert mye fiskeriskader på revene - både ifølge rapporter fra fiskerne selv og som er påvist av forskere og dokumentert med bilder.

Miljødirektoratet har ingen merknader til at området holdes uforandret, men viser til rapporteringen om store skader på revene i området fra fiskeriaktivitet. Kart vedlagt høringen med satellittsporing av fiskeflåten understøtter denne bekymringen. Det bør derfor tas særskilte tiltak for å bringe ulovlig fiske i dette området til opphør.

Fjellknausene

- Fiskeridirektoratet foreslår å utvide grensene for området, men foreslår å utelate deler av den foreslåtte avgrensningen fra Havforskningsinstituttet for å holde sørlig del av området innenfor sone A i henhold til Ytre Hvaler nasjonalpark.
- Fiskeridirektoratet foreslår også innføring av forbud mot alle former for fiskeri som benytter redskap som berører bunnen, herunder garn, line og teiner.
- Havforskningsinstituttet har tidligere foreslått et større område til beskyttelse enn det som nå gjelder for Fjellknausene, og opprettholder forslaget om at området utvides.

Miljødirektoratet støtter Havforskningsinstituttets forslag til utvidelse av området. Vi ser det ikke som problematisk at en del av dette området i sør faller utenfor sone A i henhold til Ytre Hvaler nasjonalpark. Vi forstår argumentet fra Fiskeridirektoratet om at man ønsker å samordne grensene for at fiskerne her skal ha kun en grense å forholde seg til, men de øvrige grensene følger uansett ikke sone A og en avkortning her vil gi en smalere buffersone mot revene i sør. Disse revene er fra før sterkt påvirket av fiskerivirksomhet. Vi ber om at dette tas med i betraktningen når endelige grenser skal settes. Miljødirektoratet støtter forslaget om å utvide forbudet til å gjelde alle former for fiskeri som benytter redskap som berører bunnen, herunder garn, line og teiner.

Tisler

- Fiskeridirektoratet foreslår ingen endring av grensene for området, men foreslår innføring av forbud mot garn, line og teiner i tillegg til de restriksjonene som allerede gjelder.
- Havforskningsinstituttet foreslår ingen konkrete endring av grensene, men påpeker at det har vært registrert negativ påvirkning fra ulovlig fiskerivirksomhet eller oppankring. Som et forslag til tiltak nevnes at man kan vurdere å øke størrelsen på området for å få en større buffer inn til revene.

Miljødirektoratet støtter forslaget om å utvide forbudet til også å gjelde garn, line og teiner. Tisler-revet er som Havforskningsinstituttet skriver i sin rapport i en særstilling av de kystnære revene. Rapporter om skader på revene, samt opplysninger fra kart vedlagt høringen med satellittsporing av fiskeriaktivitet, tyder på en høy aktivitet rundt, og delvis over, dette området. Miljødirektoratet ber derfor om at Havforskningsinstituttets forslag om å utvide det beskyttede området for å skape en bredere buffer inn til korallene vurderes på nytt. Det bør også tas særskilte tiltak for å bringe eventuelt ulovlig fiske i dette området til opphør.

Rauerfjorden

- Fiskeridirektoratet foreslår ingen endring av grensene for området, men foreslår innføring av forbud mot garn, line og teiner i tillegg til de restriksjonene som allerede gjelder.
- Havforskningsinstituttet foreslår ingen konkrete endring av grensene, men påpeker at det har vært registrert negativ påvirkning fra ulovlig fiskerivirksomhet.

Miljødirektoratet støtter forslaget om å utvide forbudet til også å gjelde garn, line og teiner. Kart vedlagt høringen med oversikt over fiskeriaktivitet tyder på en høy aktivitet rundt og over dette området. Inntegnet fiskeriaktivitet som går inn i området er i hovedsak passive redskaper, som ikke tidligere har vært forbudt å bruke her. Dersom påvirkningene som Havforskningsinstituttet påpeker skyldes ulovlig fiske bør det tas særskilte tiltak for å

bringe dette til opphør. Til informasjon nevner vi at Fylkesmannen i Østfold for tiden arbeider med forslag om vern av Rauøyfjorden etter naturmangfoldloven.

Forslag til nye korallrev som bør gis særskilt beskyttelse

Norge-Norge

Stjersund

- Fiskeridirektoratet skriver at dette området ligger i ytterkanten av et område, Lopphavet, der det nå er meldt oppstart for en prosess for å opprette et marint verneområde i medhold av naturmangfoldloven. Beskyttelse av korallforekomstene på terskelen i Stjersundet skal vurderes i verneprosessen og tas derfor ikke med videre i forslaget.
- Havforskningsinstituttet foreslår å beskytte området mot fiskeriaktivitet som kan skade forekomstene, og vurderer dette som viktig for å øke representativiteten av ulike typer rev i Nord-Norge. Revet beskrives som det største og best dokumenterte korallrevet på en fjordterskel i Norge.

Som Fiskeridirektoratet viser til, ligger Stjersund innenfor et område hvor det er meldt oppstart av arbeid med vern etter naturmangfoldloven. Fylkesmannen i Finnmark arbeider nå med utkast til høringsforslag, og i den prosessen deltar fiskerimyndighetene gjennom arbeidet i Felles arbeidsutvalg for Nordland, Troms og Finnmark.

Fugløyrevene

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot bruk av trål og snurrevad.
- Havforskningsinstituttet beskriver revene som noen av de høyeste, eller de høyeste, i Norge. Området fremheves som spesielt og at det fremstår som et genuint område på den indre kysten i Nord-Norge subkorallprovins.

Miljødirektoratet støtter forslaget.

Sotbakken

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot bruk av trål og snurrevad.
- Havforskningsinstituttet beskriver området som unikt, siden det er det eneste som er observert på sokkelen i Barentshavet, og at det sannsynligvis ligger på nordgrensen av artens utbredelse.

Miljødirektoratet støtter forslaget.

Hola

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot bruk av trål, snurrevad, garn, line og teiner.
- Havforskningsinstituttet beskriver Hola korallfelt som en genuin samling korallrev av forskjellige former og med en usedvanlig geologi og at revet har en nasjonal betydning for forskning og overvåkning.

Miljødirektoratet støtter forslaget.

Midt-Norge

Storneset

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot bruk av trål og snurrevad.
- Havforskningsinstituttet rapporterer om mange forekomster av Lophelia-rev i området, også et stort intakt Madrepora-rev, som er sjeldent i Norge. Fungerer som et brohoderev.

Miljødirektoratet støtter forslaget. Fargekodene i kart vedlagt høringen med satellittsporing av fiskerivirksomheten i området er noe vanskelig å tyde, men dersom det er utstrakt bruk av line eller andre redskaper som kommer i kontakt med revene i dette området bør også forbud mot disse vurderes (eventuelt i det minste i den delen av området som har Madrepora-rev).

Aktivneset

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot bruk av trål og snurrevad. I en mindre del av dette området helt i sør-øst, er det omfattende trålkaktivitet. Grensene for området foreslås derfor avgrenset av rette linjer trukket mellom oppgitte posisjoner.
- Havforskningsinstituttet rapporterer om mange forekomster av korallrev i området. Området er viktig for å opprettholde en genetisk bredde og som et brohode for kolonisering til resten av de norske områdene nord for Storegga. Sammen med Storneset vil en særskilt beskyttelse av dette feltet bidra til representativiteten av korallfelt i Midt-Norge. Det rapporteres samtidig om skader på revene fra fiskeriaktivitet.

Miljødirektoratet støtter forslaget. Før man vedtar å unnta en del av den sør-østlige delen av området som er foreslått fra Havforskningsinstituttet, slik Fiskeridirektoratet har beskrevet, bør det utredes om dette området har forekomster av spesiell verdi som enda ikke er ødelagt av fiskeriaktiviteten. Dersom dette er tilfellet bør man vurdere å redusere den delen av området man ønsker å unnta.

Vestlandet

Straumsneset i Langenuen

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot alle former for fiske. Dette er veggrev og det legges til grunn at de også kan skades ved bruk av krokredskap. Det er trolig fritidsfiske som er det mest aktuelle i dette området.
- Havforskningsinstituttet betegner dette som et av de best dokumenterte korallfeltene på Vestlandet. De representerer en vokseform, kolonier på bratte fjellvegger, som ellers bare er kjent fra Trondheimsfjorden (Rødberg).

Miljødirektoratet støtter forslaget.

Nakken ved Huglo

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot alle former for fiske. Dette er veggrev og det legges til grunn at de også kan skades ved bruk av krokredskap. Det er trolig fritidsfiske som er det mest aktuelle i dette området.
- Havforskningsinstituttet uttaler at vokseformen på Nakken er litt annerledes enn på Straumsneset og vil best kunne karakteriseres som et bakkerev. Ellers er begrunnelsen for beskyttelse den samme som for Straumsneset korallfelt med tanke på isolasjon fra revene ute til havs. Straumsneset og Nakken vil sammen dekke noen av hovedvokseformene i fjordene, og en særskilt beskyttelse vil øke representasjonen av korallvokseformer på Vestlandet.

Miljødirektoratet støtter forslaget.

Midtsundrevet i Sandsfjorden

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot bruk av trål, snurrevad, garn, line og teiner.
- Havforskningsinstituttet anser at revene ved Straumsneset og Nakken i Langenuen er viktigere for representativiteten i denne regionen, men at også Midtsundrevet er med på å øke den genetiske variasjonen av *Lophelia* på Vestlandet og derfor bør vurderes beskyttet.

Miljødirektoratet støtter forslaget.

Skagerrak

Søndre Søster

- Fiskeridirektoratet foreslår at disse revene blir beskyttet gjennom et forbud mot bruk av trål og snurrevad garn, line og teiner, jf. begrunnelse som er presentert ovenfor under omtalen av området Fjellknausene. Området foreslås avgrenset i sør i forhold til Havforskningsinstituttets forslag, slik at det ikke går utenfor grensen for sone A i Ytre Hvaler Nasjonalpark.
- Havforskningsinstituttet viser til at det er få forekomster av korallrev i Skagerrak subkorallprovins, og mener at det er viktig å ta vare på så mye som praktisk mulig av korallforekomster i dette området.

Miljødirektoratet støtter forslaget om å beskytte dette området. Vi forstår argumentet fra Fiskeridirektoratet om at man ønsker å samordne grensene for at fiskerne her skal ha kun en grense å forholde seg til, men de øvrige grensene følger uansett ikke sone A og en avkortning her vil gi en smalere buffersone mot revene fra sør. Disse revene er fra før sterkt påvirket av fiskerivirksomhet. Det er stor fiskeriaktivitet i området rundt revene. Vi ber om at dette tas med i betraktningen når endelige grenser skal settes.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Eva Degre
seksjonsleder

Erlend Standal
seniorrådgiver